

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

تحقیق درباره علت مرگ دیوید کلی

رادیو آمریکا - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

رئیس یک کمیته تحقیق که برای بررسی چگونگی مرگ یک کارشناس تسلیحات به نام دیوید کلی تشکیل شده می گوید تصمیم در مورد اینکه دامنه تحقیقات تا چه حد گسترده باید باشد به عهده اوست و این تحقیقات عمدتاً بطور علنی انجام خواهد شد. جسد آقای کلی را پنجشنبه پیدا کردند که در ظاهر امر علت مرگ او خودکشی بود. مرگ دانشمند انگلیسی پس از پخش گزارشی توسط رادیو تلویزیون بی بی سی رخ داد که در آن گزارش گفته شده بود که دولت تونی بلر، نخست وزیر بریتانیا، برای توجیه هر چه بیشتر ضرورت جنگ علیه رژیم صدام حسین در مورد دامنه تسلیحات ممنوعه رژیم سابق عراق غلو کرده است. سیاستمداران مخالف دولت بریتانیا می گویند دامنه تحقیقات باید دربرگیرنده غلو احتمالی حقایق مربوط به جنگ افزارهای ممنوعه صدام نیز باشد. آقای بلیر می گوید در راستای این تحقیقات همکاری خواهد کرد اما هدف این تحقیقات صرفاً باید این باشد که روشن سازد که مرگ آقای کلی در اثر خودکشی بوده است یا علت دیگری داشته است. بی بی سی در گزارش خود گفته بود که آقای کلی منبع اصلی اطلاعاتی بوده که در آن گزارش آمده است. آقای کلی به اعضای پارلمان بریتانیا اعتراف کرده بود که او به خبرنگار بی بی سی ملاقات کرده بود اما تکذیب کرد که منبع ادعای بی بی سی در مورد غلو دولت بریتانیا در ارتباط با تسلیحات عراقی ها بوده است.

مرگ دکتر کلی و بحران برای بی بی سی

بی بی سی - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

خودکشی دیوید کلی باعث افزایش فشار سیاسی بر تونی بلر شده است. تایید بی بی سی بر اینکه دیوید کلی منبع اصلی خبر جنجالی آنها درباره دستکاری گزارش تسلیحاتی عراق از سوی دولت بود، این خبرگزاری را با چنان بحران سیاسی مواجه کرده که دامن گیر مقامات ارشد آن نیز شده است. مقامات دولتی از جمله اعضای ارشد حزب محافظه کار، حزب اصلی مخالف دولت، نیز گفته اند به نظر آنها بی بی سی همچنان بر دفاع از مطلبی پافشاری می کند که خود می داند اشتباه بوده است. این اتهامات می تواند به سازمانی که شهرت و اعتبارش را مدیون دقت عمل و بی طرفی اش در تهیه گزارش می داند، لطمه بزرگی وارد کند. از این رو دفاع سرسختانه بی بی سی و عدم پوزش خواستن این خبرگزاری از دولت، از روزی که گزارش جنجالی اندرو گیلیگان در 29 ماه می در برنامه تلویزیونی "تودی" (Today) پخش شد قابل توجه است. تحقیقات قضایی درباره مرگ دکتر کلی که قرار است توسط لرد هاتون صورت گیرد، احتمالاً سوالهای زیادی در مورد نقش بی بی سی به دنبال خواهد داشت. نخست آنکه محتوای گزارش بی بی سی دقیقاً چه بوده؟ اندرو گیلیگان پیشتر گفته بود که منبع او یک مقام بریتانیایی است که در تهیه گزارش دولت در مورد توان تسلیحاتی عراق نقش داشته است. آقای گیلیگان گفت این منبع به او اطلاع داده که گزارش سلاحهای تخریب جمعی عراق اغراق آمیز است. سپس این خبرنگار بی بی سی گزارشی تهیه کرد که در آن مقامات دولتی متهم شده بودند که به منظور توجیه ضرورت مشارکت این کشور در حمله به عراق، به دستکاری در مطالب اطلاعاتی مبادرت ورزیدند تا تهدید تسلیحاتی رژیم سابق عراق را جدی تر از حد واقعی آن جلوه دهند. هم اکنون بی بی سی تایید کرده است که منبع اصلی در تهیه این گزارش، گفتگوی اندرو گیلیگان با دکتر دیوید کلی، کارشناس تسلیحاتی دولت بریتانیا بوده است. اندرو گیلیگان با انتشار اعلامیه ای اظهار داشت که او در نقل قول از دیوید کلی دچار اشتباه نشده است و اضافه کرد این کارشناس تسلیحاتی دولت بریتانیا در مورد برداشت دولت از محتوای گزارش اطلاعاتی که از برنامه تلویزیونی نیوز نایت پخش شد ابراز نگرانی کرده بود. گزارش نیوز نایت که توسط سوزان واتز تهیه شده بود چهار روز پس از گزارش آقای گیلیگان از تلویزیون پخش شد. منبع او نیز دیوید کلی بوده است. سوزان واتز او را به عنوان یک مقام ارشد که از نزدیک در تهیه گزارش دولت در مورد توان تسلیحاتی عراق دست داشته است معرفی کرد.

وی اضافه کرد که دکتر کلی به او گفته بود اصرار دولت بر وجود تهدید سلاح‌های تخریب جمعی از سوی عراق به علت برداشت غلط از گزارش‌های دستگاه اطلاعاتی بوده است. همچنین به گفته دکتر کلی بین دولت و دستگاه اطلاعاتی بحث‌هایی بر سر توانایی عراق در آماده کردن سلاح‌های کشتار جمعی در 45 دقیقه، در گرفته بود.

خشم دولت

الستر کمبل، رییس دفتر مطبوعاتی نخست‌وزیر بریتانیا بی بی سی را به دروغ‌گویی درباره وقایعی که قبل از اشغال عراق رخ داد، متهم کرد.

تونی بلر، نخست‌وزیر بریتانیا نیز خود به صدا در آمد و ادعا کرد که بی بی سی اعتبار شخص او را زیر سوال برده و با اینکار در واقع او را متهم به دروغ‌گویی و فریب مردم کرده است. آتش خشم دولت پس از انتشار مقاله‌ای به قلم آقای گیلیگان در روزنامه "دیلی میل" (Daily Mail) شعله ور شد.

در بخشی از این مقاله آمده بود که آقای گیلیگان منبع مورد نظر را در هتلی در لندن ملاقات کرده و از او پرسیده گزارش دولت مبنی بر توان هسته‌ای عراق چگونه تغییر یافته و اندرو کلی در یک کلام گفته است "کمبل".

بنابر این سوال دوم می‌تواند این باشد که آیا گزارش اولی گیلیگان درست بوده یا خیر؟ به اعتقاد دست‌اندرکاران بی بی سی، این گزارش صحت داشت چون آنها با انتشار گزارش گیلیگان در برنامه تحلیلی نیوز نایت و تودی، حتی به قیمت دشمن تراشیدن برای خود موافقت کردند.

عدم انصراف

اما حمایت بی بی سی از اندرو گیلیگان شامل مقاله وی در روزنامه دیلی میل درباره نقش آقای کمبل نشد. در واقع بی بی سی که از انتشار چنین مقاله‌ای شرمند شده بود اعلام کرد که باید قوانینی که به خیر نگارانش اجازه می‌دهد تا در نشریه‌ها بنویسند مورد تجدید نظر قرار گیرد. پشتیبانی بی بی سی از آقای گیلیگان به علت همسانی آن با گزارش سوزان واتر بیشتر شد. برای این خبرگزاری مهم نیست که آیا منبع هر دو یک نفر بوده یا آنها در تهیه گزارش خود دو منبع مستقل داشتند.

مسئله اساسی بی بی سی این است: آیا این دو خبرنگار با دقت آنچه دکتر کلی گفته بود گزارش کرده اند یا خیر؟

اما برای دولت بریتانیا آنچه مهم تلقی می‌شود اتهاماتی است که به عقیده آنها بی اساس بوده است.

در یک مقطع بی بی سی می‌خواست قبول کند که گرچه گزارش آنها درست بوده اما شاید اطلاعاتی که این منبع در اختیار آنها قرار داده بود اشتباه بوده است. اما سرانجام این خبرگزاری از موضع خود عقب نشینی نکرد.

کمیته امور خارجه مجلس که برای تحقیق این موضوع با آقایان کمبل، گیلیگان و جک استرا، وزیر امور خارجه بریتانیا مصاحبه کرده بود، بر سر نقش آقای کمبل دچار اختلافات درونی شد. سرانجام این کمیته به این نتیجه رسید که اهمیتی که دولت برای توان عراق در ساختن سلاح‌های کشتار جمعی در 45 دقیقه قائل شده است، قابل توجه نبوده. قائله می‌توانست در همین جا ختم شود. اما وزارت دفاع اعلام کرد که یکی از مقامات دولت پا پیش گذاشته و گفته او منبع گزارش آقای گیلیگان بوده است.

حفاظت از منبع خبر

سوال سوم از اینجا پیش می‌آید که چرا هنگامی که وزارت دفاع از بی بی سی خواست تا نام دکتر دیوید کلی را به عنوان منبع خود تایید کند، این خبرگزاری چنین نکرد. جواب این سوال را اغلب خبرنگاران می‌دانند. بی بی سی گفت که نام منابع خبرنگاران باید محفوظ بماند.

پس از مرگش، بی بی سی تایید کرد که منبع اصلی در تهیه این گزارش دکتر دیوید کلی، کارشناس تسلیحاتی دولت بریتانیا بوده است.

اما در عین حال تاکید کرد که این خبرگزاری در دوران حیات دکتر کلی به او مدیون بوده است تا نام او را فاش نکند.

منابع غیر مجاز مانند دکتر کلی خود را به مخاطره می‌اندازند و ممکن است از کار برکنار شوند. در مورد دکتر کلی، فاش شدن نام او منجر به مرگش شد.

مرگ او برای همه خبرنگاران یاد آور تلخی است از آنچه ممکن است برای یک منبع در صورت فاش شدن نامش اتفاق بیفتد.

اگر ناشناختگی منابع تضمین نشود آنگاه کسی حاضر به افشای اطلاعات سری نخواهد شد. اما برخی از دوستان دکتر کلی می‌گویند اگر بی بی سی زودتر می‌گفت که او منبع آنها بوده شاید او هنوز زنده بود.

اتفاقا نام او پیش از مرگش فاش شده بود و در تمام روزنامه‌ها منعکس شده بود. دیری نپایید که دکتر کلی به کمیته امور خارجه مجلس احضار شد و در آنجا به گفتگو با اندرو گیلیگان و سوزان واتر اعتراف کرد اما برخی از حرف‌هایی را که به او نسبت داد بودند انکار کرد. وی تاکید کرد که او منبع اصلی بی بی سی نبوده است.

اظهارات دکتر کلی در کمیته امور خارجه مجلس سوال های بیشتری برانگیخت مبنی بر اینکه شاید این اندرو گیلیگان بوده که در گزارش خود اغراق کرده است. یا اینکه احتمالاً دکتر کلی تحت فشار روسای خود در وزارت دفاع متوجه شد اطلاعاتی که وی به خبرنگاران داده حساس بوده در نتیجه حرف خود را عوض کرده بود

مواضع دولتها، نیروها، شخصیتها و نهادهای سیاسی جهان پیرامون تحولات ایران

ژنرال ابوزید: برد موشک‌های ایران به نیروهای آمریکا در خاورمیانه می‌رسد
خبرگزاری کارایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

جنجال تبلیغاتی آمریکا و اسرائیل با گذشت يك روز از الحاق رسمي موشك شهاب3 به نيروي هوايي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، تشديد شد. به گزارش سرويس بين‌الملل ايلنا، رژيم صهيونيستي اين موشك را خطري براي همه منطقه خواند. "دیوید سارانگا" سخنگوي وزارت خارجه اين رژيم با اشاره به توان اين موشك در هدف قراردادن اسرائيل، گفت: « شهاب3 به‌اضافه توانايي هسته‌اي احتمالي ايران خطري را ايجاد مي‌کند که نه‌تنها براي اسرائيل بلکه براي تمامي خاورميانه و اروپا هم خطرناک است.» از سوي ديگر ژنرال "جان ابوزيد" رئيس فرماندهي مركزي نيروهاي آمريکايي در خاورميانه نيز گفت: « تهران موشك‌هاي دوربرد، سلاح‌هاي کشتار جمعي و سيستم‌هايي در اختيار دارد که به وسيله آنها مي‌تواند نيروهاي آمريکايي در منطقه را هدف قرار دهد.» وي با هشدار در مورد آنچه پيشبرد برنامه‌هاي تسليحات هسته‌اي ايران خواند، اظهار داشت: « اين موضوع همچنان به صورت يك مسأله نگران کننده براي ما باقي مانده است.» اين در حالي است که خبر الحاق رسمي موشك شهاب3 به نيروي هوايي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي بازتاب بسيار گسترده‌اي در رسانه‌هاي جهان داشت. شبکه تلويزيوني فاکس نيوز آمريکا با اشاره به اين خبر اعلام کرد: برنامه ساخت موشك‌هاي قاره پيما و هواپيماهاي جنگنده پيشرفته توسط ايران پس از پايان جنگ عراق با اين کشور آغاز شده است. روزنامه آمريکايي "نيويورك پست" هم در شماره امروز خود با اشاره به قرار گرفتن ايران در محور شرارت مطرح شده توسط بوش، نوشت: برنامه‌هاي موشکي و هسته‌اي ايران به مرحله نگران کننده‌اي رسيده است.

روزنامه "هاي پاكستان" چاپ اسلام آباد نيز نوشت: برد 1300 كيلومتری موشك شهاب 3 پاگاه‌هاي آمريکا در کشورهای عربستان سعودي، ترکیه، افغانستان و پاكستان را در معرض خطر قرار مي‌دهد. شبکه‌هاي تلويزيوني ان بي سي و سي ان ان آمريکا نيز با پخش مکرر صحنه‌هاي بازديد رهبر انقلاب از موشك شهاب3 برنامه‌هاي تسليحاتي ايران را نگران کننده اعلام مي‌کنند.

پرزیدنت بوش رژیم جمهوری اسلامی ایران و سوریه را به پناه دادن به تروریستها متهم کرد
راديو آمريکا - دوشنبه 30 تير 1382 - 21 ژوئيه 2003

پرزیدنت بوش رژیم‌های جمهوری اسلامی ایران و سوریه را به پناه دادن به تروریستها متهم کرد. پرزیدنت بوش در سخنانی در شهر کرافورد در ایالت تگزاس، در یک کنفرانس مطبوعاتی مشترک با سیلویو برلوسکونی، نخست وزیر ایتالیا، گفت چنین رفتاری از سوی ایران و سوریه به هیچ وجه قابل قبول نیست. رهبر آمریکا افزود دولتهائی که پناه دادن به تروریست ها و کمک به آنها ادامه دهند کاملاً مسئول اعمال خود خواهند بود.

این سخنان رئیس جمهور آمریکا تازه ترین هشداري بود که دولت آمریکا به دولتین ایران و سوریه داده است. پرزیدنت بوش ضمن این هشدارها از رهبران خاورمیانه خواست با مبارزه علیه تروریسم از روند صلح خاورمیانه پشتیبانی کنند. رهبران آمریکا و ایتالیا از تحکیم پیوندهای بین المللی علیه تروریسم و بازسازی عراق گفتگو کردند.

وزیر امور خارجه اسرائیل: نه تنها خاور میانه، بلکه بخشی از قاره اروپا و جنوب روسیه در تیر رس جمهوری اسلامی است

اردوان نیکام (راديو فردا): دوشنبه 30 تير 1382 - 21 ژوئيه 2003

وزیر امور خارجه اسرائیل امروز در دیدار با وزرای امور خارجه کشورهای عضو اتحادیه اروپا در بروکسل نگرانی عمیق دولتش را از برنامه های هسته ای جمهوری اسلامی و نیز به کارگیری موشک میانبرد شهاب 3 در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ابراز کرد. وزیران خارجه اتحادیه اروپا در نشست خود از جمله موضوع فعالیت‌های هسته ای ایران را مورد بحث قرار دادند. ژان خاکزاد (راديو فردا): سیلوان شالوم، وزیر امور خارجه اسرائیل پس از دیدار با 15 وزیر امور خارجه کشورهای عضو اتحادیه اروپا، امروز در بروکسل در گفتگو با خبرنگاران، جمهوری اسلامی را متهم کرد که در سدد دست یافتن به سلاح‌های هسته ای است. به گزارش خبرگزاری رویتر، وزیر امور خارجه اسرائیل به خبرنگاران گفت که جمهوری اسلامی تلاش می کند به هر طریق که شده سلاح هسته ای تولید کند، بنابراین تمام کشورهای جهان باید کوشش کنند جلوی تولید سلاح هسته ای توسط جمهوری اسلامی را بگیرند.

به گفته وزیر امور خارجه اسرائيل، جمهوری اسلامی به غني ساختن اورانیوم پرداخته است و به همین خاطر است که حاضر نیست بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی از تاسیسات هسته ای این کشور بازرسی کنند. سیلوان شالوم در گفتگو با خبرنگاران تاکید کرد که جمهوری اسلامی نه تنها خاور میانه را می تواند مورد هدف قرار دهد، بلکه حتی بخشی از قاره اروپا و جنوب روسیه نیز در تیر رس جمهوری اسلامی قرار گرفته است.

وزیر امور خارجه اسرائيل اضافه کرد که اتحادیه اروپا برای جلوگیری از تولید سلاحهای هسته ای توسط جمهوری اسلامی می تواند نقشی کلیدی ایفا کند. خبرگزاری رویتر در ادامه این گزارش به سخنان سید علی خامنه ای، رهبر جمهوری اسلامی در مورد موشکهای شهاب 3 اشاره می کند که گفته است این موشکها می تواند در تحقق آرمان فلسطینی ها مورد استفاده قرار گیرد و به نقل از تحلیلگران، خبرگزاری رویتر اضافه می کند از آنجا که آمریکا، جمهوری اسلامی را در محور شرارت قرار داده است، تهران می تواند نه تنها اسرائيل، بلکه به منافع مراکز و پایگاههای آمریکا در منطقه خاورمیانه نیز حمله کند.

خبرگزاری رویتر در پایان این گزارش به این نکته نیز اشاره می کند که جمهوری اسلامی همیشه اعلام کرده است از انرژی اتمی برای تولید نیروی برق استفاده خواهد کرد. برخی از دیپلماتها می گویند که کشف اورانیوم غنی شده در ایران می تواند بر اثر آلودگی اتفاقی صورت گرفته باشد. به هر حال وزرای امور خارجه اتحادیه اروپا برای آغاز گفتگوهای رسمی جهت انعقاد قرارداد همکاری های اقتصادی و سیاسی با ایران، از تهران خواسته اند پروتکل الحاقی منع گسترش سلاحهای هسته ای را امضاء کند.

اشتراک نظر در میان وزرای امور خارجه اتحادیه اروپا برای وارد کردن فشار بر جمهوری اسلامی در زمینه برنامه هسته ای

شهرام میریان (کلن)، مصاحبه با محمد رضا جلیلی (ژنو)(رادپوردا، کلن): دوشنبه 30 تیر 1382- 21 ژوئیه 2003

طرح صلح موسوم به نقشه راه و بازسازی عراق در مرکز ثقل گفتگوهای وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل قرار دارد. علاوه بر این مناسبات این اتحادیه با ایران و همینطور برنامه اتمی ایران هم از دیگر موضوعاتی است که این وزیران درباره آنها به بحث می نشینند. پرسش من از شما این است که آیا در میان کشورهای اتحادیه اروپا سیاستی یک دست در قبال ایران وجود دارد و به طور کلی ارزیابی شما از مذاکرات امروز وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا درباره ایران چي هست؟

محمد رضا جلیلی (استاد موسسه عالی پژوهشهای بین المللی، ژنو): به نظر می رسد در مورد مسئله اتمی یک هم نظری کامل بین 15 عضو اتحادیه اروپا وجود دارد و به نظر من در جلسه امروز، مسئله ای که مطرح خواهد شد این است که چگونه می شود به ایران فشار آورد که حداکثر همکاری را با آژانس بین المللی انرژی اتمی در وین بکند و تقویت روابط بازرگانی ایران با اتحادیه اروپا وابستگی دارد با حل مشکلی که ایران در مورد مسئله اتمی دارد. البته نکته ای که می شود به آن توجه کرد آن است که ریاست اتحادیه اروپا در شش ماه آینده با ایتالیا هست و همینطور که می دانید دولت آقای برلوسکونی روابط خاصی با دولت آقای بوش در ایالات متحده دارد و در حال حاضر هم آقای برلوسکونی در آمریکا هست، بنابراین ممکن است که از این طریق فشارهای بیشتر از گذشته به ایران به دلیل نزدیکی ریاست اتحادیه اروپایی و ایالات متحده به ایران بیاید.

ش.م.: پرسش بعدی من درباره موشک شهاب 3 ایران است که دیروز هم آقای خامنه ای در این پیوند مطالبی گفته اند و حتی گفته اند که ما این فن آوری موشکی را در جهت آرمان خلق فلسطین به کار خواهیم برد. شما در این باره چه نظری ارائه می دهید؟

محمد رضا جلیلی: این اظهارات آقای رهبر جمهوری اسلامی خیلی باعث تعجب هست، برای اینکه تا به حال برنامه ایران از نظر مسئله فلسطین این بود که از سازمان فلسطینی، از بعضی سازمانهای اسلامی فلسطینی حمایت بکند و حتی اسلحه برای فلسطینی ها بفرستد، ولی این نظریه اگر جنبه عملی پیدا می کند، یک تحولی است در دکترین نظامی ایران و یک نوع مداخله مستقیم در اختلافات اعراب و اسرائيل است و این البته عکس العملهایی در سطح منطقه و در سطح بین المللی بوجود خواهد آورد، و ضمناً در داخل ایران هم عکس العمل هایی خواهد داشت، برای اینکه به نظر من افکار عمومی ایران به هیچوجه آمادگی این را ندارند که مشارکت مستقیم در جریان فلسطین بکنند و باید انتظار داشت که ببینیم این حرفها جنبه عملی پیدا خواهد کرد، تکرار خواهد شد تا در روزهای آینده از این نتیجه گیری بکنیم.

نخست وزیر سابق اسرائيل: جمهوری اسلامی بزرگترین مرکز بین المللی تروریسم است (رادپوردا): دوشنبه 30 تیر 1382- 21 ژوئیه 2003

نخست وزیر سابق اسرائيل و رهبر کنونی حزب کار این کشور در پاسخ به اظهارات آیت الله خامنه ای در صبح روز یکشنبه که موشک های شهاب را اسلحه ای در جهت تحقق آرمان های ملت فلسطین دانسته بود به رادیو فردا می گوید جمهوری اسلامی قصد نابودی اسرائيل را دارد و به بزرگترین مرکز بین المللی تروریسم تبدیل شده است.

احمد رافت (راديو فردا) : شيمون پرز برنده جايزه صلح، نخست وزير و وزير امور خارجه سابق اسرائيل و رهبر كنوني حزب كار اين كشور كه براي شركت در بين الملل سوسياليستي در رم به سر مي برد در گفتگو با راديو فردا، سخنان آيت الله سيد علي خامنه اي كه در جريان تسليم اولين موشك شهاب 3، كه با برد 1300 كيلومتری شان مي توانند شهرهاي اسرائيلي را مورد حمله قرار دهند، گفته بود اين موشك ها بايد در دفاع از آرمان هاي ملت فلسطين به كار گرفته شوند را تلاشي در جهت نابودي اسرائيل مي دانند.

شيمون پرز مي گوید فراموش نکنیم ایران تنها کشوری است که فردی را به جرم نوشتن کتابی، محکوم به مرگ کرده است. مقامات ایران سخت بر این نظرنند که همه اسرائیلی ها سلمان رشدي هايي هستند که بايد به هر جهت نابود شوند و از هيچ اقدامي در اين جهت خودداري نمي کنند. شيمون پرز در ادامه مي گوید ایران امروز به مرکز واقعي تروريسم در جهان تبديل شده است و اين کشور حمايت نظامي، مالي و سياسي از تروريسم بين المللي را در صدر برنامه هاي خود قرار داده است.

حضور صدها افسر پاسدار در جنوب لبنان و انتقال بيش از ده هزار خمپاره و موشك با برد کوتاه به اين منطقه از دید نخست وزير سابق اسرائيل، حكايت از حمايت جمهوري اسلامي از تروريسم در منطقه و مخالفت اين كشور با هرگونه اقدامي جهت دستيابي به صلح است. نخست وزير سابق اسرائيل مي افزايد جمهوري اسلامي به شدت تلاش در تهيه اسلحه هاي كشتار جمعي منجمله اسلحه اتمي را دارد و ادعاهاي مقامات اين كشور مبني بر استفاده غير نظامي از انرژي هسته اي به هيچ وجه قابل قبول نيست زيرا اين كشور با توجه به ذخاير عظيم نفتي و گازي اش احتياجي به انرژي هسته اي ندارد و علاوه بر اين اگر واقعا قصد استفاده غير نظامي از برنامه هاي اتمي خود را داشت به چه دليل طرح هائيش را تاكنون مخفي نگاه داشته و در اختيار سازمان بين المللي انرژي اتمي نگذاشته است.

برخي از رویدادهای مهم ایران

میدان نفتی آزادگان بين ژاپنبا و ديگران تقسيم مي شود

دوشنبه 30 تير 1382- 21 ژوئيه 2003

خبرگزارى فارس- يك مقام مسؤول در وزارت نفت گفت: بر اساس آخرين مذاكرات صورت گرفته ميدان نفتي آزادگان بين ژاپنبا و ديگر شرکتهای متقاضي حضور در اين ميدان تقسيم مي شود. اين مقام مسؤول كه خواست نامش ذكر نشود در گفت وگو با خبرنگار اقتصادي خبرگزارى فاس خاطرنشان كرد: ميدان نفتي آزادگان به حدي وسيع است كه امكان واگذاري به يك شركت با يك كشور به تنهائي وجود ندارد.

اين مقام خاطرنشان كرد: اگر مذاكرات به نتيجه برسد قسمت جنوبي ميدان نفتي آزادگان به ژاپنبا و قسمت شمالي آن به ديگر كشورها يا شرکتهای متقاضي واگذار خواهد شد. به عقیده اين مقام مسؤول شانس شرکتهای با تجربه براي حضور در ميدان آزادگان بيشتر از ديگران است.

مواضع رژیم و جناحهای آن در مورد مهمترین تحولات ایران

سخنگوي وزارت امور خارجه كشورمان گفت: دستور ريبس جمهور براي پيگيري مرگ زهرا كاظمي نشان دهنده جديت و شفافيت جمهوري اسلامي ايران است.

دوشنبه 30 تير 1382- 21 ژوئيه 2003

به گزارش خبرنگار خبرگزارى دانشجويان ايران، حميدرضا آصفي، سخنگوي وزارت امور خارجه كشورمان در جلسه مطبوعاتي با خبرنگاران داخلي و خارجي با ابراز تاسف از مرگ زهرا كاظمي تبعه ايراني مقیم كانادا تاكيد كرد: پيگيري هاي ما در اين زمينه براي خوشايند اين يا آن كشور نيست. وي افزود: اين فرد تبعه ايران است و ما براساس مسووليت هاي خود نهايت تلاشمان را براي روشن كردن به كار گرفته ايم.

وي با اشاره به گفت وگو با وزير خارجه و سفير كانادا در تهران گفت: ما در اين گفت وگوها اعلام کرده ايم كه در اين مساله جدي هستيم؛ چون تبعه ايران است. كميته مربوطه نظر خود را داد و مبناي قضاوت ما نظر كميته است و بايد صبر كنيم تا براساس پيشنهادهات و ملاحظات ساير كارها دنبال شود. آصفي در زمينه انتقال جسد و كارهاي پزشكي، تاكيد كرد: وزير بهداشت اعلام کرده است كه ما خودمان كارهاي پزشكي را دنبال مي كنيم و در زمينه انتقال جسد نيز دادگاه بايد تصميم بگيرد. سخنگوي وزارت امور خارجه كشورمان در خصوص پروتكل الحاقی تاكيد كرد: بحث امضا امروز دل مشغولي ما نيست آن چه به آن فكر مي كنيم اعتمادسازي است. وي با تاكيد بر اين كه اعتماد بايد دو طرفه باشد؛ تاكيد كرد: نگاه ما به پروتكل واقع بينانه است و با دید مثبت به آینده نگاه مي كنيم.

آصفی در پاسخ به سوالی درباره اختلاف نظر در ایران در خصوص امضای پروتکل الحاقی تأکید کرد: در تمام موضوعات ممکن است اختلاف نظر وجود داشته باشد؛ اما این مسأله ملی است و بر اساس اجماع نظر تصمیمات شورای عالی امنیت ملی و تصویب مجلس شورای اسلامی درباره آن تصمیم گیری خواهد شد و این مراحل است که درباره همه معاهده‌ها طی می‌شود.

سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص پرداخت وجهی از سوی سازمان ملل به خسارت دیدگان جنگ عراق و کویت تأکید کرد: این وجوه در ارتباط با جنگ کویت بود که بسیاری از شرکت‌های دولتی ایران نیز توانستند خساراتی بگیرند. در خصوص خسارات ایران در جنگ عراق مسأله جداست و موارد خاص خود را دارد که در آینده با دولت آینده عراق مطرح خواهد شد.

آصفی درباره اظهارات تونی بلر علیه ایران، انگیزه وی را روشن ندانست و گفت: احتمال دارد این اظهارات به دلیل ناکامی در عراق و برای سرپوش گذاشتن بر این ناکامی‌هاست که با فرافکنی بر سوزه دیگری درصدد شانه خالی کردن از مسوولیتی است که او برای پاسخگویی و کشورش به دنیا دارد.

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان اظهارات تونی بلر را بی اساس دانست و تأکید کرد: بلر خود بهتر می‌داند که تهدید اصلی در منطقه رژیم صهیونیستی و زرادخانه‌های آن است. هر دولتی که خواهان ثبات و امنیت است باید به ریشه ناامنی یعنی رژیم صهیونیستی برگردند.

آصفی در پاسخ به سوالی در خصوص تحویل موشک‌های شهاب 3 و مباحثی چون قدرت‌نمایی ایران، گفت: این اقدام هر گاه که صورت گیرد؛ ممکن است این سوال شود که چرا این زمان انجام شده است. تحویل موشک‌ها به سپاه جدید نیست و این سلاح‌ها تدافعی است که قبلاً نیز انجام شده است. وی افزود: ما روشن اعلام کرده‌ایم که کلیه فعالیت‌های جمهوری اسلامی ایران با اهداف بازدارنده و تدافعی است. خطری از جانب ما هیچ کشوری را تهدید نمی‌کند و در 25 سال گذشته این را ثابت کرده‌ایم. در زمان جنگ 8 ساله نیز ثابت کرده‌ایم که همواره با خودداری از تهدید علیه سایر کشورها از خود دفاع می‌کنیم. این گونه مباحث تبلیغات رژیم صهیونیستی است و با توجه به هسته‌ی و موشکی بودن رژیم صهیونیستی این رژیم حق ندارد چنین مباحثی را درباره ایران مطرح کند.

وی در خصوص ارتباط پارازیت‌های ماهواره‌ای با کوبا اظهار بی اطلاعی کرد و گفت: هیچ گفت‌وگو و تفاهمی در این زمینه با کوبایی‌ها انجام نداده‌ایم، گمان نمی‌کنم کوبایی‌ها این کار را انجام داده باشند. آصفی درباره احتمال طرح مباحثی درباره شفاف سازی فعالیت‌های هسته‌ی ایران در جلسه وزرای امور خارجه اتحادیه اروپا برای ادامه روابط تجاری، تصریح کرد: با توجه به ریاست ایتالیا تشکیل این جلسات دوره‌ای معمول است و ممکن است مباحثی نیز درباره جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. ایران در فعالیت‌هایش شفاف است و همکاری جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ی گویای این شفافیت است. ما فعالیت پنهانی انجام نداده‌ایم و نخواهیم داد.

وی با اشاره به گفت‌وگوهای ایران با البرادعی و حضور بازرسان در ایران تأکید کرد: قرارداد تجاری به نفع طرفین است. هیچ یک از طرفین بیشتر منفعه نمی‌شود که بتوانند از آن به عنوان اهرم استفاده کنند. درباره این قرارداد از گذشته مذاکرات شروع شده و در آینده هم ادامه خواهد داشت.

آصفی درباره اظهارات ضد و نقیض درباره امضای پروتکل الحاقی از سوی ایران و احتمال خروج از NPT تأکید کرد: NPT بنده دارد که کشورها می‌توانند از آن خارج شوند، اما این موضوع در دستور کار ایران نیست. ایران خود را متعهد و وفادار به همکاری با آژانس می‌داند.

وی در زمینه اخباری در خصوص اعزام سفیر به عراق تأکید کرد: ما رویه نداریم که موضوع انتخابات و انتصابات را در مراحل قبل اعلام کنیم و این رویه همیشگی‌مان است. در این زمینه تا به جمع بندی نسیم اعلام نمی‌کنیم.

وی درباره ادعاهای مطرح شده در خصوص حضور سخنگوی القاعده در ایران، تصریح کرد: وزیر کشور کویت در آخرین اظهاراتش اخبار قبلی را تکذیب کرده است. ما قبلاً هم اعلام کرده‌ایم که در صورت شناسایی اعضای القاعده آن را در رسانه‌ها اعلام نمی‌کنیم و در خصوص اسامی هنوز در موقعیتی نیستیم که اسامی را اعلام کنیم زیرا شناسایی‌ها تمام نشده است.

وی هم چنین درباره اخباری که مدعی احتمال مذاکرات نماینده ایران در سازمان ملل با آمریکا است؛ اظهار داشت: ما چنین پیشنهادی را به آمریکا نداده‌ایم و تا زمانی که سیاست‌های آمریکا بدین گونه است، ما مذاکره‌ای نداریم.

وی در پایان در خصوص اقدام برای آزادی مستندسازان ایرانی که در عراق از سوی آمریکایی‌ها دستگیر شده‌اند گفت: ما در ملاقات با کاردار در غیاب سفیر سوئیس به عنوان حافظ منافع آمریکا، خواستار آزادی فوری آنها شده‌ایم. آنها نیز قول پیگیری داده‌اند. هم‌چنین کاردار ایران در وزارت امور خارجه عراق موضوع را مطرح کرده و از مسوولین وزارت امور خارجه عراق خواستار آزادی آنها شده است.

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

خاتمی در نامه‌ای خطاب به هاشمی شاهرودی: انتظار دارم که دستور سریع برای بازپرسی کامل جهت کشف واقعیت و تعیین مقصر یا قاصر را صادر فرمایید
 خبرگزاری کارایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

حجت الاسلام و المسلمین سید محمد خاتمی، رئیس‌جمهور، گزارش هیأت ویژه‌ی رئیس‌جمهور، در خصوص علت، زمان و مکان درگذشت خبرنگار ایرانی زهرا کاظمی را همراه با منضمات و مستندات گزارش برای آیت‌الله هاشمی شاهرودی، رئیس قوه‌ی قضاییه ارسال کرد. به گزارش خبرگزاری کار ایران، رئیس‌جمهور با ابراز تأسف از این پیشامد ناگوار و تسلیت به خانواده‌ی محترم کاظمی و هاشمی تأکید کرد: انتظار دارم که دستور سریع برای بازپرسی کامل جهت کشف واقعیت و تعیین مقصر یا قاصر در این پیشامد ناگوار را صادر فرمایید تا با برخورد قضایی مناسب با آن، زمینه‌ی جریان یافتن عدل، قانون و اطمینان یافتن جامعه برای دفاع از حقوق افراد، بیش از پیش فراهم آید.

در پی نامه خاتمی به هاشمی شاهرودی: پی‌گیری پرونده قتل زهرا کاظمی به دادگستری تهران (مرتضوی) واگذار شد!

سایت خبرنامه امیرکبیر - دوشنبه 30 تیر 1382

به گزارش صدا و سیما جمهوری اسلامی هاشمی شاهرودی در جلسه مسئولان قوه قضائیه با تشکر از دستور به موقع و سریع رئیس‌جمهور برای رسیدگی به پرونده زهرا کاظمی افزود: رئیس‌جمهور به موقع در این پرونده وارد عمل شد و وزیران معرفی شده برای رسیدگی به آن، گزارش کاملی تهیه کردند و این گزارش از طریق رئیس‌جمهور برای اینجانب ارسال شده است. . . رئیس قوه قضائیه با تأکید بر برخورد قاطع قانونی با مقصران احتمالی این پرونده از دادستانی استان تهران خواست طبق قانون در اسرع وقت به این مسئله رسیدگی کند. . . پیش از این از نمایندگان مجلس و بسیاری از صاحب‌نظران از سعید مرتضوی که مسوول مستقیم بازداشت زهرا کاظمی بود، به عنوان یکی از مظنونین اصلی این ماجرا نام برده بودند و خواستار رسیدگی به پرونده وی شده بودند. به نظر میرسد ماجرای قتل زهرا کاظمی نیز همانگونه که پیش‌بینی می‌شد به سرنوشت پرونده قتل‌های زنجیره‌ای دچار خواهد شد

واکنش کانادا به گزارش مرگ زهرا کاظمی

امین ضرغام - بی‌بی‌سی - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

رینال دوارون، سخنگوی وزارت امور خارجه کانادا در گفتگو با بخش فارسی بی‌بی‌سی گفت که این وزارتخانه در تدارک گفتگوی تلفنی دیگری بین بیل گراهام، وزیر امور خارجه کانادا و کمال خرازی، هم‌تای ایرانی او برای روز سه‌شنبه است.

به گفته او، وزارت امور خارجه کانادا هرچند از انتشار گزارش هیأت ویژه تحقیق در مورد مرگ زهرا کاظمی، خبرنگار عکاس ایرانی کانادایی به رئیس‌جمهور ایران خوشوقت است اما اعتقاد دارد این گزارش در مورد بسیاری سؤالات از جمله اینکه چطور به سر خانم کاظمی ضربه وارد شده و در چه موقعیتی این آسیب وارد آمده ساکت است.

آقای دوارون گفت کانادا از آغاز این بحران تأسف انگیز با مقامات ایرانی، در تمام سطوح با صراحت و وضوح کامل گفتگو کرده و گفته است که مرگ خانم کاظمی مسأله بسیار نگران‌کننده‌ای برای دولت و مردم کاناداست و روشن کرده است که همکاری ایران در این زمینه برای حسن تداوم روابط دو کشور بسیار اهمیت خواهد داشت.

قرار است دولت کانادا در بیانیه‌ای که به همین منظور منتشر خواهد کرد دو خواسته اساسی‌اش از ایران را مورد تأکید قرار دهد؛ یکی اینکه کسانی که مسئول مرگ زیبا کاظمی‌اند مجازات شوند و دیگر اینکه جسد او مطابق خواسته مادر و پسرش که روز شنبه (نوزدهم ژوئیه) در سفارت کانادا در ایران به ثبت رسیده به کانادا برگردانده شود.

به گفته رینال دوارون، بیل گراهام نیز در بیانیه‌ای از عدم اقدام دولت ایران بخصوص در مورد انتقال جسد خانم کاظمی ابراز ناخرسندی و نگرانی خواهد کرد.

آقای دوارون در پاسخ این سؤال که آیا بر اساس اطلاعات منتشر شده وزارت امور خارجه کانادا، مرگ خانم کاظمی را "قتل" می‌داند گفت حداقل چیزی که می‌توان گفت این است که این مرگ، "قتل از درجه دو" بوده اما جزئیات بیشتر و شناخت دقیق شرایط وقوع آن برای تعیین نوع قتل ضرورت دارد

ساقی باقری نیا از بازداشت آیدین جمشیدی و دوتن از کارکنان روزنامه آسیا خبرداد

خبرگزاری کار ایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

مدیرمسئول روزنامه آسیا از بازداشت آیدین جمشیدی لاریجانی (فرزند ایرج جمشیدی)، منشی و راننده روزنامه طی روزهای گذشته خبر داد.

ساقی باقری نیا درگفت و گو با خبرنگار خبرگزاری کار ایران ایلنا گفت: آیدین جمشیدی روزشنبه، منشی روزنامه پنج‌شنبه و راننده روزنامه نیز روز چهارشنبه بازداشت شده و تاکنون تماسی با آنها حاصل نشده است.

وی با رد هرگونه شایعه مبنی بر دریافت پول از سوی مسوولان روزنامه برای درج عکس افزود: روند کنونی پرونده بیانگران است که افراد برای پرسش احضار می‌شوند و مسایلی که درگذشته عنوان شده مطرح نیست.

مدیرمسئول روزنامه آسیا تصریح کرد: مشخص نیست که این پرونده به کدام سمت در حال حرکت است اما موضع ما، موضع مردم و حاکمیت نسبت به این گروهک تروریستی است و خط مشی ما از این گروهک جدا است. همسر ایرج جمشیدی، در انتها عملکرد سالهای گذشته روزنامه آسیا را شفاف دانست و گفت: خط مشی روزنامه کاملا مشخص است.

روزنامه نگاران 17 مرداد در محل انجمن صنفی روزنامه نگاران تحصن می کنند خبرگزاری کار ایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

روزنامه نگاران 17 مرداد در روز خبرنگار در محل انجمن صنفی روزنامه نگاران تحصن می کنند و قلم ها را بر زمین می گذارند. به گزارش اینلنا، انتخابات انجمن صنفی روزنامه نگاران به دلیل به حد نصاب نرسیدن اعضا برگزار نشد و به روز 13 مرداد ماه موکول شد. بر این اساس، انتخابات انجمن صنفی روزنامه نگاران روز 13 مرداد در محل انجمن برگزار می شود و به حد نصاب نرسیدن اعضا مانع برگزاری انتخابات خواهد شد. بنا به تصویب روزنامه نگاران حاضر در این مراسم جلسه ای در اعتراض به مرگ زهرا کاظمی در محل انجمن و همچنین تحصن در اعتراض به دستگیری روزنامه نگار روز 17 مرداد از ساعت 16/30 تا 22 در محل انجمن برگزار می شود. همچنین فیض الله عرب سرخی و کسری نوری که کاندیدای شرکت در انتخابات انجمن بودند، از شرکت در انتخابات انصراف دادند. گفتنی است، انتخابات انجمن صنفی روزنامه نگاران دو هفته گذشته نیز به دلیل به حد نصاب نرسیدن اعضا برگزار نشده بود.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

«جان ولف» به جای «پل برمر» در عراق

خسرو معتصد - روزنامه اعتماد - سه شنبه 31 تیر 1382 - 22 ژوئیه 2003

گروه بین المللی: منابع دیپلماتیک خبر دادند که مرکز تصمیم گیری دولت آمریکا سرگرم رابرتی برای تغییر «پل برمر» حاکم غیر نظامی عراق هستند. به گزارش روزنامه الشرق الوسط، قرار است «جان ولف» مامور ویژه آمریکا در پیگیری روند صلح خاورمیانه و نقشه راه، جانشین برمر شود. این منابع پیش بینی کردند که این تغییرات طی چند روز آینده صورت می گیرد. در حال حاضر پل برمر در سفر یک هفته ای در آمریکا بسر می برد. از سوی دیگر «بشار اسد»، رئیس جمهوری سوریه در سفر غیر منتظره اش به عربستان سعودی با شاهزاده «عبدالله» و «فهد» پادشاه عربستان به گفت و گو پرداخت. اسد در گفت و گو با خبرنگاران در شهر جده گفت: سوریه امیدوار است که ملت عراق به خواست های خود دست یابد و زندگی توأم با آرامشی را در پیش رو داشته باشد. از سوی دیگر، لبنان اعلام کرد: پانصد میلیون دلار دارایی های بلوکه شده دولت عراق در این کشور را به عنوان خسارت بدهی های بازرگانان لبنانی و قراردادهای تجاری خود با عراق ضبط خواهد کرد.

ادامه حملات به نیروهای آمریکایی در عراق

(رادیو فردا): دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

حملات گروه های مسلح ناشناس علیه سربازان آمریکایی در عراق همچنان ادامه دارد. در آخرین شبیخون گروه های مسلح در عراق که در غرب شهر موصل در شمال این کشور صورت گرفت، دو سرباز آمریکایی لشکر 101 هوآبرد ایالات متحده آمریکا جان خود را از دست دادند. بدین ترتیب از اول ماه می گذشته که آمریکا پایان عملیات نظامی در جنگ عراق را اعلام کرد، تا کنون 37 سرباز آمریکایی در حمله افراد مسلح در عراق کشته شدند. پل برمر که از سوی ایالات متحده آمریکا اداره غیر نظامی عراق را بر عهده دارد، برای مقابله با حملات گروه های مسلح ناشناس گفت که ایالات متحده آمریکا باید تغییراتی را در ساختار و تجهیزات نیروهای نظامی اش در عراق ایجاد کند تا نیروهای آمریکا قدرت تحرک بیشتری پیدا کنند. به گفته او نیروهای آمریکا در عراق دیگر نیاز چندانی به سلاح های سنگین مانند توپ و تانک ندارند و باید با سلاح های سبک به مبارزه با گروه های مسلح ناشناس بپردازند. تا کنون اکثر حملات به نیروهای آمریکا توسط افرادی صورت گرفته است که سنی مذهب هستند و هنوز از بقایای هواخواهان رژیم پیشین عراق به حساب می آیند. اما شیعیان عراق که اکثریت مردم این کشور را تشکیل می دهند، تا دیروز علیه حضور نیروهای آمریکا در خاک کشورشان اعتراض شدیدی از خود نشان نداده بودند، اما دیروز پس از آنکه به خاطر سخنان تند سید مقتدا الصدر، یکی از رهبران شیعیان در شهر نجف علیه حضور نیروهای آمریکایی در خاک عراق، منزل او توسط سربازان آمریکایی محاصره شد، تظاهرات گسترده ای از سوی شیعیان در شهر نجف برای اعتراض به محاصره خانه مقتدا

الصدر صورت گرفت که تظاهر کنندگان شعارهای تندیه علیه حضور نیروهای آمریکا در عراق دادند، و به سوی سربازانی که از شهرداری نجف حفاظت می کردند سنگ پرتاب کردند. و سر انجام اینکه بر اثر حمله افراد ناشناس به امدادگران سازمان ملل متحد در عراق نیز یک راننده کاروان امدادگران سازمان ملل در آتش سوزی اتومبیلش درگذشت.

بایکال : کادک در کرکوک حزب تاسیس کرده است

دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

خبرگزاری فارس: دنیز بایکال رهبر حزب جمهوریخواه خلق ترکیه گفت: اطلاعاتی را دریافت کرده که بر اساس آن سازمان تروریستی کردهای مخالف (کادک) حزبی را در کرکوک تاسیس کرده است. به گزارش امروز ترکیش پرس، بایکال در پاسخ به سوال خبرنگاران گفت: سازمان تروریستی کادک ابتکار جدیدی را در شمال عراق به خرج داده است که این امر برای ترکیه خطرناک است. وی افزود: ما اطلاعاتی دریافت کرده ایم که بر اساس آن ادعا شده ، کادک حزبی را در کرکوک تاسیس کرده است که این امر فوق العاده خطرناک است. بایکال ادامه داد: حقایق شناخته شده درباره آن حاکی است که سازمان تروریستی کادک ، ترکیه را هدف گرفته است. ما نباید به آنان اجازه چنین ابتکاری را دهیم .

معاون وزیر دفاع آمریکا با مقامات کرد گفتگو کرد

دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

خبرگزاری فارس: «پل ولفوویتز» معاون وزیر دفاع آمریکا روز گذشته در کردستان عراق با مقامات دو گروه کرد در این منطقه دیدار کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، سخنگوی حزب دموکراتیک کردستان عراق به این خبرگزاری گفت: «پل ولفوویتز» معاون وزیر دفاع آمریکا روز گذشته در خصوص وضعیت عراق و توسعه نقش کردها در برقراری دموکراسی در این کشور با مقامات دو گروه عمده کرد بحث و گفتگو کرده است. «مسعود بارزانی» رهبر حزب دموکرات کردستان عراق و مقامات اتحادیه میهنی کردستان که رهبر آنها «جلال طالبانی» است و درحال حاضر در خارج از کشور است در گفتگوهای «صلاح الدین» شرکت کردند. بارزانی و طالبانی هر دو در شورایی 25 نفره حکومتی عراق کرسی دارند.

یک سرباز آمریکائی و مترجم عراقی او در شمال بغداد به قتل رسیدند

رادیو آمریکا - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

در تازه ترین حمله به نیروهای آمریکا در عراق، یک سرباز آمریکائی و مترجم عراقی او کشته شده اند. مقامات آمریکا می گویند بمبی که کنار جاده کار گذاشته شده بود این دو مرد را امروز به هلاکت رساند و سه سرباز دیگر را که در یک کاروان در شمال بغداد در حرکت بودند زخمی کرد. در این حال، بلندپایه ترین فرمانده آمریکائی، در منطقه می گوید فرماندهی مرکزی آمریکا یک نیروی ویژه متشکل از حدود هفت هزار عراقی تعلیم دیده توسط آمریکا، برای حفاظت از کاروانها و جایگزینی نیروهای آمریکا که در حال حاضر از کارخانه های برق و انبارهای مهمات در عراق حفاظت می کنند بوجود می آورد. ژنرال جان ابی زید، می گوید این نیرو قرار است ظرف ۴۵ روز کار خود را آغاز کند.

شیعیان و آینده عراق- حکومت عرفی یا مذهبی

دفتر اطلاع رسانی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق در بغداد اعلام کرد: نیروهای آمریکا در تجاوزی جدید به مجلس اعلا، دفتر این مجلس را در منطقه‌ی بتاوبین مورد حمله قرار دادند.

دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) دفتر اطلاع رسانی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق در بغداد اعلام کرد: نیروهای ویژه آمریکا با تجاوز به مقر مجلس اعلا تمام محتویات این دفتر را ویران کردند و به سرقت کامپیوترها ، کولرها، روزنامه‌ها و بسیاری از اموال نقدي این مجلس اقدام کردند. دفتر اطلاع رسانی مجلس اعلا هم چنین با صدور بیانیه‌ی اعلام کرد: نیروهای آمریکا علاوه بر ویرانی کامل دفتر وابسته به مجلس اعلا و سرقت بسیاری از اموال آن، به ویران کردن و شکستن ماشین‌های متعلق به این دفتر اقدام کردند.

هم چنین در این بیانیه آمده است: نیروهای اشغالگر به رغم آن که اعضای این دفتر مجوز حمل سلاح با خود را همراه داشتند؛ سلاح‌هایشان را گرفتند و سید میثم هادی یکی از مقامات مسوول مجلس اعلا به همراه سه تن از محافظان را دستگیر کردند.

در این بیانیه هم چنین آمده است: مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق با انتقاد شدید از این گونه عملیات‌های غیرمسوولانه اعلام می‌دارد که این گونه اقدامات منجر به تزلزل امنیت و ثبات در عراق خواهد شد.

در این بیانیه هم چنین تاکید شده است که این اقدامات نقش مجلس اعلا را در بازگرداندن امنیت و ثبات به عراق تضعیف می‌کند

عضوگیری سپاه مهدی (عج) در عراق آغاز شد

خبرگزاری کارایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

هزاران تن از شیعیان عراق برای ثبت نام در سپاه مهدی (عج) که خبر تشکیل آن در نماز جمعه اخیر کوفه اعلام شد، به مساجد هجوم آورده اند.

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، جوانان عراقی فوج فوج برای ثبت نام در این سپاه که خبر تشکیل آن توسط "سید محمد مقتدا صدر" اعلام شد به محل های برگزاری نماز جمعه در سراسر عراق هجوم آورده اند.

افراد سرشناس شیعه نیز مسؤلیت ثبت نام از داوطلبان را در مساجد برعهده گرفته اند. "مقتدا صدر" جمعه گذشته با دعوت از همه داوطلبان برای ثبت نام در این سپاه اعلام کرد: « سپاه مهدی (ع) در هر زمان که لازم شود برای مبارزه با اشغالگران آمریکایی و انگلیس و دفاع از حوزه علمیه نجف اشرف بسیج عمومی اعلام خواهد کرد.»

مداخله رژیم ایران در عراق

برمر: ایران باید از خاک عراق عقب نشینی کند

خبرگزاری کارایران - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

"پل برمر" حاکم آمریکایی عراق، به ایران هشدار داد که از پیشروی در جنوب عراق دست بردارد. به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، وی با متهم کردن "سپاه پاسداران انقلاب اسلامی" و "وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران" به فعالیت در خاک عراق گفت: « دلایلی مبنی بر دخالت این ارگانها در عراق وجود دارد ولی این کارها کمکی به ایجاد آرامش نمی کند.»

وی به هیچ کدام از دلایل خود در این مورد اشاره ای نکرد. برمر که با شبکه تلویزیونی "فاکس نیوز" وابسته به وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) گفت و گو می کرد با اشاره به پیشروی اندک نیروهای ایرانی در خاک عراق، تصریح کرد: « نیروهای ایرانی حدود 1/5 تا 3 کیلومتر از طریق هفت نقطه مرزی در منطقه اهواز در جنوب عراق پیشروی کرده اند اما قصد ندارند این منطقه را تصرف کنند.»

حاکم آمریکایی عراق افزود: « این منطقه، منطقه ای نیست که به این سادگی ها قابل تصرف باشد ولی آنچه اهمیت دارد این است که ایرانی ها باید عقب نشینی کنند و به نظر ما آنها حتماً باید این کار را انجام دهند.»

وی ادامه داد: « آمریکا نگرانی خود را از این موضوع به اطلاع تهران رسانده است.» این در حالی است که "برمر" فردا به واشنگتن می رود تا گزارش خود را به همراه اسناد و مدارک برای آنچه دخالت ایران و سوریه در عراق خوانده به مقامات بلند پایه آمریکا ارائه کند. پایگاه خبری "القنات" مصر، ضمن اعلام این خبر به نقل از منابع آگاه نوشت: خلاصه گزارش "برمر" به مقامات مافوقش این است که ایران و سوریه به شدت در عراق دخالت می کنند و به مقاومت عراق علیه آمریکا یاری می رسانند.

این منابع با بیان این مطلب که هدف از سفر "برمر" به آمریکا هشدار به مقامات این کشور در زمینه خطر نقش آفرینی ایران و سوریه در عراق است، اظهار داشتند که "برمر" تأکید کرده که اگر آمریکا در برابر فعالیت های ایران و سوریه در کمک به مقاومت عراق نایستد این مقاومت آن قدر قوی می شود دیگر نمی توان با آن برخورد کرد و به زودی به کابوسی برای آمریکا تبدیل خواهد شد.

این منابع تصریح کردند که "برمر" از تدابیر بسیار شدید آمریکا در آینده ای نزدیک علیه ایران در وهله نخست و سپس سوریه خبر داده است.

یک زن مسؤل در ائتلاف آمریکا و انگلیس در عراق نیز با اعلام این خبر که سفر "برمر" به واشنگتن یک هفته به طول می انجامد، گفت: « هنوز معلوم نیست که وی در جریان حضورش در آمریکا با چه افرادی دیدار خواهد کرد.»

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

کانادا دات کام نیوز: سپاه پاسداران ایران به موشک دارای توانایی رسیدن به اسرائیل مجهز شد

دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

خبرگزاری فارس: سایت اینترنتی «کانادا دات کام نیوز» روز یکشنبه نوشت: ایران روز گذشته سپاه پاسداران انقلاب خود را به موشک بالستیک ساخت داخل شهاب 3 مجهز کرد که توانایی رسیدن به اسرائیل و نیروهای آمریکایی در عربستان سعودی و ترکیه را داراست.

این سایت خبری با اشاره به اینکه موشک شهاب 3 در جریان رژه ای نظامی در مقابل آیت الله خامنه ای رهبر عالی ایران افتتاح شد، افزود: افتتاح این موشک در شرایطی صورت می گیرد که آمریکا، ایران را به تلاش برای ساخت سلاح های هسته ای متهم کرده است.

کانادا دات کام نیوز با اشاره به اینکه ایران این اتهامها را رد کرده ، افزود: روزنامه اسرائیلی هاآرتص در ماه جاری گزارش داد که آزمایش اخیز موشک شهاب_3 موفقترین آزمایش آن از میان 7 تا 8 آزمایش صورت گرفته در پنج سال گذشته بوده است. آخرین باری که ایران آزمایش موشک شهاب_3 را اعلام کرد در ماه مه 2002 و زمانی بود که علی شمخانی وزیر دفاع این کشور گفت که ایران آزمایشی را برای «تقویت قدرت و دقت موشک شهاب_3» انجام داده است. بر اساس این گزارش، ایران در جریان جنگ 8 ساله با عراق و برای جبران تحریمهای تسلیحاتی آمریکا ، به برنامه توسعه تسلیحات دست زد. ایران از سال 1992 اقدام به تولید تانک ، نفربر های زرهی، موشک و یک هواپیمای جنگنده کرده است.

روزنامه های تهران: 30 تیر

بی بی سی - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

رسالت در چند مقاله و خبر به حمایت از دادستان تهران ادامه داده و در عنوان خبری از قول سخنگوی هیأت دولت نوشته است که زهرا کاظمی عکاس خبری ایرانی - کانادایی در اختیار وزارت اطلاعات بوده است.

امیر محبیان که رسالت از قول وی در صفحه اول خود نوشته است "پروژه حذف مرتضوی کلید خورد" در مقاله ای در همین روزنامه اصلاح طلبان را از کوشش برای برکنار کردن دادستان تهران برحذر داشته است.

وی در مقاله ای با عنوان "ارتجاع در رویکرد عملیاتی" ضمن تأیید وابستگی سعید مرتضوی به جناح محافظه کار مخالفان وی را مرتجع خوانده و نوشته است جانشین احتمالی مرتضوی همان منش و رفتار وی را خواهند داشت.

نویسنده رسالت پیگیری مسئله مرگ زهرا کاظمی را تلاش جناح اصلاح طلب برای جبران ناکامیهای خود دانسته و نوشته کنار رفتن سعید مرتضوی ممکن است پیروزی کوتاه مدتی برای اصلاح طلبان باشد اما به جای سست کردن بنیانهای وی، در کوتاه مدت او را محکمتر می کند. دفاع روزنامه های کیهان و رسالت از سعید مرتضوی در زمانی صورت می گیرد که روزنامه های هوادار اصلاحات نطق محسن آرمین را در جلسه یکشنبه مجلس در صدر اخبار خود آورده اند که گفته است سعید مرتضوی در سطحی نیست که بدون پشتوانه دست به چنین اقداماتی بزند.

آفتاب برد در مقاله ای با اشاره به بخشی از گفته های محسن آرمین در مجلس خواستار آن شده است که وزارت اطلاعات بصراحت اعلام دارد که آیا با بازداشت زهرا کاظمی مخالفت کرده بود یا نه.

کیهان در سرمقاله خود با اشاره به سخنان محسن آرمین در نشست امروز مجلس، از قول مردم نوشته "وقتی مجلس تعطیل است همه احساس آرامش می کنند چون این مجلس مسائل مردم را پیگیری نمی کند و به آشوبسازی می پردازد".

در گزارش دیگری که کیهان در صدر اخبار آورده نوشته شده است که "حمله محسن آرمین به قاضی مرتضوی نشان می دهد که امثال مرتضوی میج قانون شکنان و هرج و مرج طلبان را گرفته اند". خبر دیگری در کیهان با این جمله پایان می گیرد که "با سخنان تند و عصبانی محسن آرمین حالا باید قوه قضاییه وارد عمل شود و سرخ اغتشاشات اخیر را از وی به دست آورد".

یاس نو در مقاله ای به قلم اکبر منتجی نوشته جناح محافظه کار از ابتدای انتشار خبر مرگ زهرا کاظمی کوشیده است آن را به وزارت اطلاعات مربوط کند و توپ را به زمین دولت بیندازد تا ماجرا سمت و سویی دیگر به خود بگیرد.

نویسنده یاس نو با اشاره به اخبار انحرافی که به نوشته او، محافظه کاران در موارد دیگر مانند قتلهای زنجیره ای برای پنهان کردن مسببان اصلی منتشر می کنند از هیأت منتخب رییس جمهور خواسته است اقدامات تکمیلی برای برخورد قاطع با متخلفان انجام دهد تا آنها نتوانند در پناه تبلیغات انحرافی از مجازات بگریزند.

همزمان با مطرح شدن دوباره لوایح پیشنهادی رییس جمهور در مجلس، روزنامه های امروز نامه اکثریت نمایندگان مجلس را به رییس جمهور با اهمیت دیده اند که در آن تأکید شده است که شورای نگهبان به هیچ تفاهمی تن نداده و بر حفظ اختیارات گسترده خود در زمینه انتخابات اصرار دارد.

دو ماه پیش، رییس جمهور در نامه ای به نمایندگان مجلس از آنها خواسته بود از فرستادن لایحه ها به مجمع تشخیص مصلحت که کاری بی فایده است خودداری کنند و بکوشند با شورای نگهبان به تفاهم برسند، در نامه تازه نمایندگان مجلس به رییس جمهور پاسخ داده اند که در اجرای توصیه وی کوتاهی نکرده اند.

یاس نو نامه 151 نماینده مجلس به رییس جمهور را اتمام حجت مجلس خوانده و نوشته اصرار شورای نگهبان بر حفظ اقتدار خود در تعیین نامزدهای انتخابات در حقیقت به قصد تکرار الگوی انتخابات آخر استان گلستان است.

در انتخابات گذشته مجلس، شورای نگهبان پس از دو بار تغییر فهرست نامزدهای استان گلستان سرانجام نیمی از داوطلبان را که همگی از هواداران اصلاحات بودند بدون توضیحی کنار گذاشت و تنها امکان داد که مردم از میان محافظه کاران کسانی را برای نمایندگی مجلس انتخاب کنند.

رساله در مقاله ای به دفاع از شورای نگهبان در تأسیس دفترهای نظارت در استانها پرداخته و نوشته است چرا تشکیلات مرکز گفتگوی تمدنها بسرعت به تصویب رسید و میلیاردها هزینه آن شد و در آن زمان کسی از لزوم قانونمداری نگفت.

مقاله رساله در پاسخ انتقادهایی نوشته شده که از اقدامات زودرس شورای نگهبان می شود که برای نظارت بر انتخابات آینده مجلس از هم اکنون دفاتر نظارت در استانهای مختلف کشور گشوده بدون آنکه مجوز لازم برای بودجه این مراکز را به دست آورده باشد.

در ادامه بحث و گفتگوی روزنامه ها درباره آخرین گفته های جنجالی محمد تقی مصباح یزدی، یکی از روحانیان با نفوذ منسوب به جناح محافظه کار، یاس نو در پاسخ انتقادات این استاد حوزه علمیه از قوانین مملکت نوشته است که وی باید بین فتواهای خود و قانون موجود، دومی را رعایت کند مگر آنکه از اساس، این حکومت را اسلامی نداند.

حسین واله نویسنده یاس نو در این مطلب با اشاره به انتقادهای اخیر مصباح یزدی از رباخواری در بانکهای کشور پرسیده است: "خالی کردن دل مؤمنان که اکثر آنها مقلد وی نیستند و معلوم نیست تعهدی به فتوای او داشته باشند و نگران کردن آنها از معاملات روزمره شان چه وجهی دارد؟" اشاره نویسنده یاس نو به گفته های اخیر آقای مصباح یزدی در نماز جمعه تهران است که ایران را رباخوارترین کشور دنیا اعلام کرد و در توضیح بعدی خود گفت منظورش ولایت فقیه نبوده بلکه این مردمند که با معامله با بانکها رباخواری می کنند.

مراد ویسی در مقاله ای در یاس نو از مقامات دولتی انتقاد کرده و نوشته آنها انتظار دارند هزینه مسئولیتشان را مطبوعات به عهده گیرند و خودشان در حملات روحانیون سکوت بی هزینه ای می کنند.

نویسنده یاس نو به عنوان مثال به حمله مصباح یزدی به رباخواری در کشور اشاره کرده و پرسیده وزیر اقتصاد و همکاران وی در بانک مرکزی چرا پاسخی به این اتهامات نمی دهند؟ آیا برآستی هزینه دفاع از عملکرد دستگاههای اداری این قدر سنگین است؟

اعتماد در مقاله ای این جمله را نقل کرده: «نظامی که دریچه های هشدار دهنده نداشته باشد منفجر خواهد شد» و نوشته خدا را شکر که این جمله از اصلاح طلبان نیست و از مصباح یزدی است که گفته است هر کس حرف می زند می گویند تضعیف نظام است. پیمان مقدم نویسنده مقاله طعنه آمیز اعتماد با نقل چند جمله انتقادی از مصباح یزدی نوشته گاه به صراحت لهجه مخالفان اصلاحات حسودی مان می شود البته صراحت و شجاعت خیال جمع و پشت قرص می خواهد.

به دنبال آزادی حسین باستانی و وحید پوراستاد، دبیران روزنامه یاس نو از زندان، این روزنامه با چاپ عکسی آنان را در جمع همکاران خود نشان داده که بالای سرشان عکسی از سعید رضوی فقیه مشاهده می شود که هنوز در زندان است.

به نوشته آفتاب یزد انجمن صنفی روزنامه نگاران در جلسه امروز خود درباره دستگیریهای تازه روزنامه نگاران و برخوردهای جدیدی که با مطبوعات می شود تصمیمگیری خواهند کرد.

به نوشته یاس نو ماشالله شمس الواعظین سخنگوی انجمن دفاع از آزادی مطبوعات پیشنهاد اعتصاب کارکنان مطبوعات را به عنوان اعتراض به برخوردهای جدید قوه قضاییه مطرح کرده و گفته است که روز هفدهم مرداد قلمها بر زمین باشد.

رساله، کیهان و جمهوری اسلامی با چاپ عکسهایی از دیدار رهبر جمهوری اسلامی از مرکز فرماندهی نیروی هوایی سپاه پاسداران خبر داده اند که موشکهای دوربرد شهاب در اختیار سپاه پاسداران قرار گرفت

گوناگون

صدام از ظهور تا سقوط

خسرو معتصد - روزنامه اعتماد - سه شنبه 31 تیر 1382 - 22 ژوئیه 2003

ولی اگر شخصی از خودشان را برایشان حاکم نمایی و تعیین کنی آسوده خواهی شد و همین سیاست را انگلیسها نیز، هنگامی که بصره را تصرف کردند، در آنجا به کار گرفتند و برای استخدام پاسیان (شرطه) اعلام کردند که هر کس مایل است استخدام شود، برای مصاحبه همراه یک نفر بزرگ خانواده اش در فلان روز حاضر شود. عده زیادی با پدر یا عمو یا پدربزرگ خود در روز مقرر حاضر شدند. در

این مصاحبه افسر انگلیسی از هر داوطلبی سوال می‌کرد این شخا چه نسبتی با تو دارد؟ او مثلاً می‌گفت این شخا عموی من است، چون پدرم سالها پیش فوت شده و او مرا بزرگ کرده است. افسر انگلیسی به داوطلب خدمت در اداره پلیس دستور می‌داد یک کشیده محکم به او بزند و فقط کسانی را استخدام کردند که دستور افسر انگلیسی را مو به مو اجرا کردند. همه این افراد که پاسبان شدند، در دراز مدت، به مقامات بالایی مثل وزارت و استانداری رسیدند. من شخصا چند نفر از آنها را می‌شناختم. لذا بر این باورم که در دستگاه خلقت ظلمی وجود ندارد. و هر ملتی مستحق حکومتی هستند که به آنها حکومت می‌کند و این حقیقت را از لابه‌لای آیات قرآن کریم هم می‌شود استنباط کرد. پس شرارت و عصیان و حس انتقام‌جویی نخستین علت آمادگی مردم برای کودتای نظامی بود و مردم همگی منتظر فرصت بودند که انتقام خود را از دشمنان بگیرند. این مساله را من در 1337 \ 1958 بخوبی درک می‌کردم، چون کسی نبود که از وضع خود راضی باشد. ارزشی برای حتی نخستین کودتای عراق نیز اهمیت خاصی قابل نیست و آن را نتیجه رقابت و تضاد اقتصادی و سیاسی میان انگلیس و آمریکا می‌داند و اینکه آمریکایی‌ها، بیش از حد متعارف و مورد پذیرش انگلیسی‌ها در صحنه سیاست و اقتصاد و نظامی‌گری عراق حضور یافته بودند. او می‌نویسد: «در سالهای اخیر نوری سعید بطور علنی می‌خواست که از جرگه دوستان انگلیس درآمد و دوستان جدیدی که قدرت زیاد و پول بیشتری داشتند پیدا کند. هرچند که کودتای 1337 در عراق ظاهراً برای رهایی از شر نوکران انگلیس بود، اما در حقیقت مبارزه‌ی بود بین دو ابرقدرت آمریکا و انگلیس که به نفع انگلیسی‌ها پایان یافت. آمریکایی‌ها تلاش می‌کردند عراق را که یکی از کشورهای نفت‌خیز مهم خاورمیانه است به طرف خود جذب کنند. به همین علت سیل کارشناسان آمریکایی بدانجا سرازیر و کمکهای مالی و فنی بی‌شماری در اختیار عراق قرار داده بودند و در پروژه‌های عمران و آبادانی، سدسازی و جاده‌سازی و کشاورزی و دامپروری شرکت می‌کردند و کارشناسان جهانی از ملل دیگر که در سازمان «اصل چهار» زیر نظر آمریکایی‌ها کار می‌کردند در عراق فراوان بودند.